

РЕШЕНИЕ

№ 5528

гр. София, 28.09.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 71 състав,
в публично заседание на 13.09.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **1498** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район Централен, [улица], представлявано от управителя В. М. Ш., чрез адв. Р. П. Е.-С.-Софийска адвокатска колегия, с адрес: [населено място], [улица], срещу Решение № Ц-2 от 01.01.22 г. на КЕВР за изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г.

Жалбата е постъпила на 14.01.2002 г. – в срок, поради което е допустима.

С жалбата се иска решението в атакуваната част по т. Х. да бъде отменено, алтернативно да бъде обявено за нищожно.

Жалбоподателят [фирма], представлявано от управителя В. М. Ш., чрез адв. Р. П. Е. – С., редовно призован, не изпраща представител.

Ответникът КЕВР, редовно уведомен, се представлява от юрк. М.. Юрк. М. моли съдът да отхвърли жалбата като неоснователна и недоказана и потвърди процесния административен акт като правилен и законосъобразен, постановен при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие на материалния закон. Моли за срок за писмени бележки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прави възнаграждение за прекомерност.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

Заинтересована страна ФОНД "СИГУРНОСТ НА ЕЛЕКТРОЕНЕРГИЙНАТА СИСТЕМА", редовно призван, не изпраща представител.

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е допустима. За дружеството е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, в какъвто смисъл е и съдебната практика. Жалбата е допустима и с оглед представените с нея доказателства – разрешения за ползване и договори за изкупуване на електрическа енергия .

Административен съд София-град след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С атакуваното Решение № Ц-2/01.01.22 г. на КЕВР във връзка с определянето на премиите за електрическа енергия от възобновяеми източници е определен нов размер на прогнозната пазарна цена за базов товар, като действалият преди това размер от 119 лв./MWh, съобразно Решение № Ц-25 от 01.07,2021 г. на КЕВР за периода от 01.07.2021 г. до 30.06.2022 г., е увеличен на 293.37 лв./MWh.

В зависимост от определената нова прогнозна пазарна цена за базов товар в размер на 293.37 лв./MWh, КЕВР е определила и прогнозната пазарна цена съответно за електропреносния оператор, електроразпределителните оператори и групите производители, както следва:

1. Независим преносен оператор - 307.79 лв./MWh:
2. Оператори на електроразпределителни мрежи - 323.63 лв./MWh:
3. Производители на електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия - 308.34 лв./MWh:
4. Производители на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия - 274,96 лв./MWh;
5. Производители на електрическа енергия, произведена от вятърна енергия - 282.92 лв./MWh:
6. Производители на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW - 283.48 лв./MWh:
7. Производители на електрическа енергия, произведена от биомаса - 294,36 лв./MWh.

От процедурна гледна точка, на свое заседание на 13.12.2021 г. КЕВР е открила производство по изменение на премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. па КЕВР, в частта по т. X., което да се осъществява по съкратена процедура и срокове.

КЕВР е определила срок за провеждане на процедура по обществено обсъждане в периода 15.12.21 г. до 17.12.2021 г. Обжалваното Решение на КЕВР е постановено на 01.01.2022 г.

Решението на КЕВР е взето след постановяване на Решение на Народното събрание на

Република България от 15.12.2021 г. с което е наложен мораториум на цената на електроенергията, ВиК услугите и топлинната енергия на нивата от 01.01.2021 г.

Дружеството жалбоподател с българско юридическо лице, чийто предмет на дейност е изграждане, обслужване и експлоатация за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници на територията на Република България.

Жалбоподателят [фирма] е собственик и оперира фотоволтаична електроцентрала, находяща се в УПИ 111, кв. 111 по кадастралната карта на [населено място], [община], област П., с обща инсталирана мощност от 500 kWp, намираща се на адрес; имот 38385.111.140, [населено място].

Фотоволтаичната електроцентрала е присъединена към електроразпределителната мрежа на [фирма] на основание Договор за присъединяване на фотоволтаична електрическа централа № 509602/25.02.2009г. и Договор за присъединяване на фотоволтаична електрическа централа № [ЕГН]/01.03.2011г.

Електроцентралата е въведена в експлоатация съгласно Разрешение за ползване № ДК-07-80/10.03.2009г. и Разрешение за ползване № ДК-07-Пд- 55/19.04.2011г.

Дружеството е сключило Договор за изкупуване на електрическа енергия № Ц-59/27.02.2009г. с [фирма], по силата на който [фирма] изкупува произведената от Дружеството електрическа енергия съгласно условията и сроковете, описани в сключения договор по преференциална цена, определена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (със сегашно наименование - Комисия за енергийно и водно регулиране, за краткост „КЕВР“).

По смисъла на чл. 15, ал. 1 от АПК Жалбоподателят попада сред лицата, чиито права, свободи или законни интереси са (или биха били) засегнати от Решението и за които този административен акт поражда задължения. Следователно, за Жалбоподателя е налице правен интерес от оспорване на Решението, доколкото е налице пряко и непосредствено засягане по смисъла на чл. 120, ал. 2 от Конституцията на Република България и чл. 147, ал. 1 от АПК на законните права и интереси на производителя на електрическа енергия.

От правна страна съдът намира следното:

Атакуваното решение е издадено от компетентен орган, на когото са възложени функции по регулиране на дейностите в енергетиката – чл. 10 ЗЕ, а с чл. 21, т. 8 на КЕВР е предоставено правомощието да осъществява регулирането на цените в случаите, предвидени в ЗЕ, както и да определя ежегодно пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия. В раздела за ценовото регулиране законодателят е посочил, че на регулиране от Комисията подлежат цените за достъп и/или за пренос през електропреносната и електроразпределителните мрежи /чл. 30, ал. 1, т. 10 и т. 13 ЗЕ/.

В подадената жалба са релевирани доводи за незаконосъобразност на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, в неговата цялост, с което е изменена, считано от 01.01.2022 г. премията на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници.

Съдът намира за неоснователно твърдението в жалбата на [фирма], относно противоречие на административния акт с Решението за изменение и допълнение на Решение на Народното събрание на Република България (НС) за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.21 г., както и изложеното противоречие на административния акт с чл. 10, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ).

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР е постановено на основание чл. 316, ал. 2 от

ЗЕ, тази разпоредба предоставя възможност за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. С процесното решение Комисията е изменила част от премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., т. Х..

Действително, с Решение за изменение и допълнение на Решение на НС за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.21 г. НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022г. В конкретния случай обаче, жалбоподателят погрешно счита, че посоченото решение на НС е относимо към административното производство, което е завършило с процесното решение. В мотивите на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г., Комисията е изложила подробни съображения, защо това е така.

Съгласно чл. 316, ал. 1 от ЗЕ комисията има право при необходимост да изменя утвърдените цени на електрическата енергия, цените за достъп и/или пренос през електропреносната и/или електроразпределителните мрежи и цената и/или компонентата от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 по време на ценовия период, но не по-често от веднъж на календарно тримесечие. От друга страна текстът на ал. 2 на чл. 316 изрично посочва, че КЕВР има право при необходимост да измени определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

При съпоставка на двете разпоредби е видно, че същите се отнасят за две по съществото си различни фактически положения, регламентирани в посочените правни норми. Този извод се потвърждава от систематичното тълкуване на разпоредбите - отделени в две различни алинеи, а не обединени в една. В ал. 1 на чл. 316 от ЗЕ изчерпателно са изброени цените, които подлежат на изменение по този ред, а именно това са всички цени, попадащи в чл. 30, ал. 1 от ЗЕ. Сред тях обаче не е прогнозната пазарна цена за базов товар, а това обстоятелство потвърждава, че дори тази цена попада в обхвата на Решението на НС.

НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022 г. В конкретния случай, настоящото административно производство е свързано с изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната пазарна цена за базов товар на организирания борсов пазар на електрическа енергия. Следва да се има предвид също, че по силата на чл. 100, ал. 4 от ЗЕ сделките, които се сключват от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0,5 MW и над 0,5 MW, се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия по свободно договорени цени. Следователно тези сделки, се осъществяват по свободно договорени цени извън регулирания пазар. Предвид изложеното, решението на НС за налагане на мораториум върху цената на

електрическата енергия на регулиран пазар не е приложимо по отношение на акта на КЕВР за изменението на Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. X., с което са определени за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. Така, в случай, че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които следва да бъдат изплатени за срока на мораториума от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0,5 MW и над 0,5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Посочените обстоятелства, които са анализирани в хода на административното производство, са отразени в мотивите на процесното решение и съответстват на разпоредбата на чл. 31, т. 7 от ЗЕ, а именно, че КЕВР се ръководи освен от принципите по чл. 23 и 24 и от принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, за технологичните разходи по пренос и разпределение.

Във връзка с горното, Комисията е определила за целите на настоящото административно производство прогнозна цена за базов товар с Решение № Ц-2 от 01.01.22 г. в размер на 293,37 лв./MWh. Прогнозна пазарна цена за базов товар, определена с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. е била в размер на 119,00 лв./MWh. Въз основа на подробен анализ на помесечните цени за базов товар на пазара „Ден напред“, както и данните за фючърсите за българския пазар на Европейската електроенергийна борса (E.) за съответния период определената цена в размер на 119,00 лв./MWh е с над 180% отклонение спрямо постигнатата цена и прогнозната такава за оставащия срок от периода. Предвид наличието на съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия, Комисията е открила процедура за изменение на премиите, съгласно чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като след вземане предвид на стойностите на фючърсните сделки към началото на м. ноември 2021г., прогнозната цена в размер на 293,37 лв./MWh спрямо старата прогнозна цена е с отклонение от 147%. Определянето на прогнозната цена за базов товар се извършва от КЕВР единствено за целите на определянето на премиите, т.е. не се регулират цени по смисъла на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ, прогнозната цена за базов товар не попада в цените подлежащи на регулиране от КЕВР по реда на чл. 30. ал. 1 от ЗЕ. т.е. се прилага по отношение на субектите, които ползват регулирания пазар на електрическа енергия.

Административният акт е постановен изцяло в съответствие с разпоредбите на материалния закон, от компетентния за това административен орган, в рамките на законовите му правомощия и при спазване на целта на закона. Предвид гореизложеното е спазена нормата на чл. 4 от АПК.

Във връзка с целта на закона, Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. е постановено предвид целта на закона, в това число и целта и на ЗЕ и на ЗЕВИ. С измененията на ЗЕВИ и

отпадането на стимулите по чл. 18, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 8 от ЗЕВИ и чл. 31 и чл. 32 от ЗЕВИ (§ 54 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 17 от 2015 г. и § 20 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 56 от 2015 г.), държавната политика в областта на развитието на енергията от възобновяеми източници е свързана с отпадане на задължението за изкупуване на произведената енергия по преференциална цена за фиксиран период от време и въвеждане на нови стимули в тази връзка, които да съответстват на чл. 107 и 108 от Договора за функциониране на европейския съюз, които забраняват прекомерната държавна помощ. В тази връзка са и измененията на ЗЕ, въведени с § 68 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 38 от 2018 г., § 34 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 41 от 2019 г. и § 28 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 9 от 2021 г., които предвиждат прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване на енергията по преференциална цена и преминаване към изцяло нов, пазарноориентиран модел - на договори чрез компенсиране с премии, които от една страна минимизира ефектите от прекомерната държавна помощ, а от друга създава стимули за активно поведение на производителите на пазара на електрическа енергия, което от своя страна допринася за неговата ликвидност, респективно постигане на оптимални цени за всички участници по веригата производство- търговия-потребление на електрическа енергия.

На следващо място с процесното решение се стимулира повече производители на електрическа енергия да търсят по-голяма реализация на произведената от тях енергия на свободен пазар, което не само че не ограничава конкуренцията, а точно обратното създава предпоставки за намаляване на цената на електрическата енергия като увеличава ликвидността на пазара. Това от своя страна съответства на целта на ЗЕ, определена в чл. 2, ал. 1, т. 4, а именно енергийни доставки да се извършват при минимални разходи, тъй като от една страна се намалява цената на електрическата енергия на пазара на едро, а от друга се избягва ефектът от натрупване на свръхпечалби от едни участници на енергийния пазар за сметка на други.

Във връзка с чл. 6 от АПК, а именно принципът на съразмерност, административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най- необходимото за целта, за която актът се издава. В случая целта, за която е издаден актът, е да се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството, през преноса, разпределението до крайните клиенти на електрическа енергия.

В чл. 8, ал. 1 от АПК е предвидено, че всички лица, които са заинтересовани от изхода на дадено административно производство, имат равни процесуални възможности да участват в тях за защита на своите права и законни интереси.

От Протокол № 287 от 13.12.2021 г. по т. 1, е видно, че КЕВР е приела Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г. относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW на основание чл. 316, ал. 2 от ЗЕ и проект на решение за изменение на горепосочените премии, както и че с посоченото протоколно решение „ Открива производство за изменение на премиите, определени с Решение №

Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта по т. Х., на КЕВР, което да се осъществява по съкратени процедура и срокове “ и „ Насрочва обществено обсъждане на проекта на решение на 15.12.2021 г. от 10:00 часа, на което да бъдат поканени заинтересовани лица - държавни органи, браншови организации, енергийни предприятия, клиенти, пряко свързани с изготвения проект, и организации на потребители”, определя „ Срог за предоставяне на становища по проекта на решение -17.12.2021 г., 17:00 ч. “ и указва приетия проект на решение, датата и часа общественото обсъждане да бъдат оповестени на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране. Видно от представените в хода на съдебното дирене извадки от интернет страницата на КЕВР, приложеният проект на решение, както и от приложеното на лист 194-195 от административната преписка писмо с изх. № Е-03-17-52 от 13.12.2021 г., се установява, че със свое решение Комисията е приела съкратена процедура и срокове. Това решение е прието преди извършването на предвидените в него процесуални действия и предвижда осъществяване на основните етапи от процедурата по изменение на премиите по реда на чл. 316, ал 2 от ЗЕ, а именно - извършване на проучване от назначена за целта работна група от експерти на Комисията, изготвяне на проект на решение, който да бъде разгледан и приет на закрито заседание на регулаторния орган, след което да се проведе обществено обсъждане, за което да бъдат поканени всички заинтересовани лица и административният акт да се приеме след разглеждане на постъпилите становища. Видно е, че правилата, гарантиращи защитата на правата и интересите на заинтересованите страни, са спазени, като страните са уведомени за откриването на процедурата, проведено е обществено обсъждане за изслушването им, предоставен им е достатъчен срок за становища и възражения, които са обсъдени в мотивите към административния акт. Всички извършени процесуални действия са в съответствие с приетата процедура.

В проекта на решение е посочено, че КЕВР приема съкратена процедура и съкратени срокове за изменение на цените на електрическата енергия. Това решение, съгласно чл. 21, ал. 5 от АПК не представлява индивидуален административен акт, поради което не подлежи на съобщаване по реда на чл. 61 от АПК, а за съдържанието му и за откритата процедура за изменение на цените дружеството е уведомено чрез цялостното му отразяване в проекта на решение, публикуван на интернет страницата на Комисията. По този начин е изпълнено изискването на чл. 26, ал. 1 от АПК за уведомяване на заинтересованите граждани и организации за започване на производството. Видно от характеристиките на документа, който може да се види и към настоящия момент на интернет адрес: <https://www.dker.bg/index.php?mact=C..mdf847.default.l&mdf847display=list&mdf847reverse=1&mdfB47category=G.-bg&mdf847date=2021-12&mdf%47returnid=101&page=101>, поканата за обществено обсъждане, заедно с проекта на решение е публикувана на интернет страницата на Комисията на 13.12.2021 г. в 11:46 ч. Общественото обсъждане се е състояло на 15.12.2021 г. Комисията е изпълнила нормативните изисквания относно провеждане на заседанията си. Разпоредбата на чл. 316 от ЗЕ е специален както по отношение на АПК, така и по отношение на чл. 14 от ЗЕ, в който се съдържат общите правила за

провеждане на обществено обсъждане от КЕВР. В конкретния случай законодателят е предвидил извънредна процедура за изменение на премии, като в тази връзка е предоставил на преценката на КЕВР сама да определя процесуалните срокове и реда, по който ще се развие административното производство, без да обвързва това с допълнителни задължения от страна на Комисията. От изложения анализ на чл. 316, ал. 3 от ЗЕ, съпоставен с останалата нормативна уредба може да се направи обоснован извод, че посочената разпоредба не въвежда като задължителен елемент на съкратената процедура нейното оповестяване, респективно това не следва да води до нарушение на същата от страна на КЕВР.

Предвид това съдът намира жалбата на [фирма] за неоснователна, а оспорения административен за правилен и законосъобразен и като такава жалбата следва да бъде отхвърлена.

Предвид изхода на спора разноските за юрисконсултско възнаграждение следва да се възложат на жалбоподателя, в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение, съобразно чл. 8, ал. 2 от Наредба № 1/2014 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район Централен, [улица], представлявано от управителя В. М. Ш., чрез адв. Р. П. Е.-С.-Софийска адвокатска колегия, с адрес: [населено място], [улица], срещу Решение № Ц-2 от 01.01.22 г. на КЕВР за изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на Комисията за енергийно и водно регулиране премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW, считано от 01.01.2022 г.

ОСЪЖДА [фирма], ЕИК[ЕИК], със седалище и адрес на управление: [населено място], район Централен, [улица], представлявано от управителя В. М. Ш., да заплати на КЕВР направените по делото разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред ВАС в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: